



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

An, quando tacetur Dispensatio alias concessa? paragrapho 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

3. Quid, si Superior, v. g. Pontifex negavit gratiam? Possumne tacendo repullam Superioris, exposcere eandem ab Inferiore v. g. ab Episcopo in iis casibus, quibus potest, & Inferior?

a Suar. Respondeo. Potes, a quia militat eadem ratio numero præced. dicta. Scio id negari à Sanchez, b quia (inquit) Superior per illam repullam tollit potestatem ab Inferiore, quod d. 24. n. 5. ad eandem gratiam: Scio, inquam, hoc, sed certè id gratis videtur dictum.

4. Multò magis Inferior poterit dispensare (sanè ex causa) in iis, quæ ipse potest, licet sciat Superiorem non solere, nec velle in illis dispensare: id, quod idem Sanchez negare non potuit, quia multò minus præsumitur Superior in iis ab Inferiore potestatem tollere.

5. Quod dictum est, extende (ut id hac occasione scias) ad ceteros Superiores Regulares: neque enim ex eo, quod licentiam mihi Religioso alter Superior, sive æqualis, sive major denegavit, obligor eam repullam exprimere alteri æquali, vel Inferiori, ut licentiam eandem mihi concedat. Quod, si in Regulis Societatis Nostræ dicatur, ut subditus passus repullam, eam, & ejus causam explicet alteri Superiori, si ab eo eandem postulat, consilium, id est, & directiva instructio, non autem forma ad invalidandam licentiam, ut signatè pro nostra Societate docet Bardi, c in selectis.

e Bard. in selec. l. 6. q. 12.

§. II.

Quando tacetur Dispensatio, aliàs concessa.

1. Hic sermo est, quando secunda Dispensatio, quæ ponitur, est in eadem materia. Si enim in diversa, omnes d convelegib. l. 6. niunt, opus non esse, meminisse prioris. Fac c. 23. Sanc. v. g. te impetrasse dispensationem illegitimi l. 8. matr. Natalis ad Beneficium acquirendum, deinde d. 22. n. 5. verò velis obtinere dispensationem Voti Religionis assumendæ, quod tu fortè emiseras, Castrop. lo. non obligaris meminisse illegitimi Natalis dispensationem, cum hæc sit ab illa diversa, cit. n. 3. nec in ullo huic officere possit, illam tacuisse.

2. Rursus sermo non est, quando prior dispensatio fuit propter aliquem defectum nulla; hujus enim mentionem facere, quan-

do eandem impetrare validam velis, necesse non est; siquidem, si nulla fuit, nullum nunc effectum parere potest, juxta regulam Juris; f nec enim præstat impedimentum, quod de Jure non sortitur effectum. His habitis.

3. Statue Regulam hanc. Quoties cognitio concessæ in eadem materia dispensationis rationabiliter impediret dispensantè ad concedendam secundam dispensationem, toties ejus mentio fieri debet, quando hæc secunda petitur, ne gratia sit subreptitia: Quoties verò non impediret, non debet. Ratio Regulæ est, quia secus involuntariè concedetur gratia, atque ad eò nulliter. Tunc autem rationabiliter impedire censebitur, quando major est gratia, concedere posteriorem, posita concessione prioris, quam, hac non posita. Cujus ulterior ratio est, quia concedens, ut voluntariè concedat ipsam gratiæ substantiam, debet cognoscere g quantitatem gratiæ, quam concedit; in id enim, quod non cognoscitur, voluntas nostra ferri non potest.

4. Sed explicemus Regulam per exempla sequentia in re nostra, hoc est, in Dispensationibus matrimonialibus.

Exemplum primum. Antonius obtinuit à Pontifice dispensationem ducendi Bertam consanguineam, deinde vult ducere aliam consanguineam, nempe Catharinam, obligaturne priorem dispensationem exponere Pontifici, ut valida sit hæc posterior?

5. Respondeo, Si prior dispensatio, quoad Bertam, adhuc viget, quia v. g. Antonius mutato consilio vult aliam consanguineam v. g. Catharinam ducere, obligatur prioris mentionem facere, quia, ex Regula data, ejus concessio, dum adhuc viget, maxime impedit Pontificem, ne secundam concedat: nunquam enim ipse tam exorbitantem, & magnam gratiam concedere intendit, ut quis habeat potestatem, seu libertatem ducendi hanc, vel illam consanguineam.

6. Si verò prior dispensatio effectum habuit, & jam cessavit, (ut, si Antonius duxit jam Bertam, sed nunc est mortua, vel etiam, non quidem illam duxit, sed nunc pari modo est mortua, vel Professionem solemnem emisit, unde inepta est ad Matrimonium) non opus habet Antonius, petendo secundam dispensationem cum Catharina, prioris dispensationem

penfa-

penfationis meminiffe, quia cum illa jam ceffaverit, impedit non preunitur Pontificem, ne ex nova rationabili caufa novam difpenfationem, quafi requifitam ab illa nova caufa, concedat; id enim non eft concedere plures difpenfationes fimul, fed pluries, difpenfationem, id eft, unam poft aliam, quod certe valde minus eft.

7. Inquires. In cafu, quo non ceffavit, & tamen fine ejus mentione impetretur fecunda, quandoquidem alterutra debet effe invalida, quænam illa erit, prior, an pofterior?

8. Refpondeo. Sanc. a putat invalidam fore priorem, quia Pontifex non intendit concedere pofteriorem, nifi priore exclufa, quam item jam renunciat Antonius, dum pofteriorem petit.

9. Verum ego non video, qua ratione Pontifex excludat priorem, dum illius non recordatur, cum ex alia parte gratis dices Pontificem habere univerfalem voluntatem non concedendi pofteriorem, nifi intelligatur effe ab ipfo exclufa prior. Nec item video, qua ratione illam renunciat Antonius, quia nullum actum renunciationis facit, immo

etiam fi faceret, nulla efferet renunciatio, donec à Pontifice acceptaretur, ut de omni fimili renunciatio docet idem Sanc. b

10. Melius ergo Caftropalaus e cum aliis T. 1. r. 3. fuffinet, invalidam fore pofteriorem, quia nunquam Pontifex intendit pofteriorem concedere, quando perfiftit prior, ne tantam concedat libertatem, &c. ut dictum num. quinto.

11. Exemplum fecundum. Titius impetravit difpenfationem de impedimento criminis ob uxoricidium. Deinde, commiffo iterum eodem crimine, petit fimilem difpenfationem de fecundo uxoricidio, obligatum nẽ mentionem facere prioris difpenfationis?

12. Refpondeo. Obligatur ad fub pœna nullitatis pofterioris difpenfationis. Ratio eft, quia prior impedit Pontificem, ne fecundo concedat, nam longè difficilium eft, fecundo delicto gratiam concedere, quam primo. Unde, ut videatur, an Pontifex verè velit concedere iterum, debet internofcere, an antea, quid fimile concefferit. Nam rectè monet Textus e Remiffionem venie crimina, nifi femel commiffa, non habeant. Intellige in ordine ad forum externum, & ad has extrin-

secas gratias à Principe concedi folitas: aliud enim eft coram Deo pro verè pœnitente.

13. Filiucius, f postquam data doctrina f Fill. tr. meminit, qua fcilicet difpenfatio prioris delicti explicari debeat in petitione pofterioris, addit hæc verba: (fed hoc non puto receptum.) Certè voluiffem, ut non tam jejune id dixiffet, fed confirmaffet validius, ut ego poffem à mea refolutione, aliqua tandem motu ratione, difcedere.

14. Exemplum tertium. Sejus ligatus Voto Caftitatis obtinuit difpenfationem, ut poffet Matrimonium contrahere femel tantum. Contraxit: fed mortua uxore, vult iterum uxorem ducere, & quia Votum rediit, debet petere novam difpenfationem. Inquiro, ut hæc nova difpenfatio non fit fubreptitia, debetne mentionem facere prioris?

15. Refpondeo cum Caftropalao, g effe g Caftrop. valde probabile, nequaquam debere. Ratio ducitur ex dictis n. 6. loc. cit. n. 5. & 7.

16. Exemplum quartum. Cajus obtinuit difpenfationem ducendi quandam fuam confanguineam, fed nunc dubium, feu fcrupulus illi laboritur, an ea difpenfatio fit, omnibus expenfis, legitima, quare supplicat denuo, ut fibi difpenfetur à Pontifice pro eadem confanguinea, debetne prioris difpenfationis meminiffe?

17. Refpondeo, Non debet, h quia, fi prior eft valida, pofterior non eft neceffaria; fi autem eadem prior eft nulla, cum nulla nullum effectum habeat, perinde eft, ac fi impetrata non fuiffet. Addit Sanc. i præfertim, quando pofterior impetranda non eft amplior, quam prior. h Caftrop. l. c. n. 7. Sanc. l. c. n. 15. & i Sanc. l. c.

§. III

Quando tacetur, plura fubeffe impedimenta.

1. **P**Luribus impedimentis laborat Cajus, ne poffit ducere Cajam: Est enim illius confanguineus, eft illius affinis, Voto item Caftitatis astrictus, vel etiam habet impedimentum Criminis, vel eft ex duplici ftipite confanguineus, vel ex duplici capite affinis, &c. Et interrogat, an fimul hæc impedimenta proponere debeat Pontifici, an fatis fit de illis figillatim cum Pontifice agere, & diftinctas obtinere de fingulis difpenfationes?

Refpon-